

L'HEMEROTECA
DE LA
BIBLIOTECA
VALENCIANA

HEMEROTEQUES. ESTAT ACTUAL I PERSPECTIVES

L'HEMEROTECA DE LA
BIBLIOTECA VALENCIANA

■ Enric Nogués Pastor

L'hemeroteca de la Biblioteca Valenciana està organitzada per a donar les solucions tècniques i el servei d'usuari específics del tipus de fons que li són propis. És a dir, l'hemeroteca s'ocupa de tractar la documentació amb tipologia seriada que s'incorpora a la Biblioteca Valenciana. Aquesta es compon de publicacions seriadades periòdiques o no i d'aquelles que des de la nova orientació emanada de la normativa tècnica es consideren com a recursos continus: publicacions amb fulls actualitzables, informes de gestió, memòries i fins i tot informació distribuïda des de pàgines web, tot al marge del suport material en què aquesta documentació es vehicule.

Actualment l'hemeroteca disposa d'uns 11.000 registres bibliogràfics indicatius d'altres títols, i uns 240.000 exemplars, encara

que aquestes xifres s'han de prendre amb precaució atesa la inflació de títols i de volums que les diferents migracions de sistemes i una política encara jove de control no han aconseguit impedir.

El fons del centre s'ha anat configurant per mitjà d'incorporacions successives, les més importants de les quals han estat aquelles resultat de la col·laboració amb institucions com ara l'Ajuntament de València que permeté en el seu moment la cessió de còpies en microfilm del ric fons de l'hemeroteca d'aquesta institució.

També són significatives les incorporacions, en format de microfilm, dels fons originaris del Centre Municipal de Cultura de Castelló amb documentació rica pel que fa a eixa província, del fons hemerogràfic de la Caja de Ahorros del Mediterráneo amb importants publicacions de la d'Alacant. I de les biblioteques públiques d'Alzira i Xàtiva amb fons de les seues comarques.

A més, des del seu origen el fons s'estructurà amb les publicacions periòdiques integrades en el llegat fundacional d'En Nicolau Primitiu, amb una valuosa aportació de publicacions valencianes de la primera meitat del segle XX, principalment dels anys trenta. Aquest fons s'ha anat enriquint de manera sistemàtica a partir de la creació de la Biblioteca Valenciana i de la recepció del Dipòsit Legal de les tres províncies de la Comunitat.

Molts altres llegats han anat augmentant al llarg del temps la BV i la seua hemeroteca, i es preveu que aquesta situació continue en el futur. Les donacions més destacables pel que fa a l'hemeroteca són les de José Aibar i Jesús Martínez Guerricabeitia. Les dos actualment en el procés tècnic que posarà a disposició dels usuaris de la 'Valenciana' les riques col·leccions de còmics o cinematogràfiques del primer, o la documentació més 'política' donada pel segon, amb abundant documentació referent a les forces democràtiques en la clandestinitat i en la transició democràtica espanyola.

Pel que fa als títols més significatius que es poden trobar a les nostres instal·lacions podem destacar les col·leccions, en molt casos completes, dels diaris més importants de la nostra Comunitat com *Levante*, *Las Provincias*, *Mediterráneo*, *Diario de Castellón*, *Información* etc., a més d'una àmplia representació de la premsa

FICHA TÉCNICA:

BIBLIOTECA VALENCIANA. HEMEROTECA

Av. Constitució 284, 46016 València

Sala Nicolau Primitiu

Web: bv.gva.es

Tel.: 96 3874046 /78 /79

Fax: 96 387 40 37

C-e: bv@gva.es

Horari: de 9 a 20,30 h. de dilluns a divendres i de 9 a 13,30 h. dissabtes

Personal adscrit: Maria Luisa Sánchez, Miguel Ángel Solsona, Mercedes Rojas, Josefa Borrull i Enric Nogués

Personal de suport durant 2003: Néstor Mir

Superfície en sala de consulta: 98 m².

Llocs de lectura: 16

Aparells lector/reproductor de microfilm: 4

Metres de prestatgeries en dipòsits: 6340 m.

Els deu títols més consultats des de l'u de gener fins al deu de desembre de 2003 són:

Títol	nre. de consultes
Las Provincias	1.368
Levante	763
El mercantil valenciano	441
Almanaque de Las Provincias para el año...	255
El Pueblo	211
Diario Mercantil de Valencia	160
La Gaceta de Madrid	136
Diario de Valencia	108
La voz de Valencia	98

del període republicanorevolucionari dels anys 1931 a 1939 amb títols com: *Fragua Social, Frente Rojo, Adelante o La Hora*. Menció expressa cal fer a més dels clàssics de la nostra premsa des del segle XVIII fins al segle XX: *Diario de Valencia, el Diario Mercantil, la Voz de Valencia, El Correo o La Correspondencia de Valencia*, per citar els més importants.

Juntament amb aquestes grans publicacions i conseqüència de la nostra obligació de conservar el patrimoni documental valencià hem atresorat fins a 11.000 títols molts dels quals de vida més efímera o de menor difusió però que conjuntament retraten de manera detallada tota la vida política, cultural i social de les nostres terres, des dels llibrets de falla, passant per les festes dels pobles, les revistes locals i d'associacions de tot tipus fins als d'anuncis generals, o tan específics com els de compra-venda immobiliària en alemany d'apartaments a la costa alacantina, per posar un exemple.

El tractament tècnic que fem per gestionar la informació d'un univers tan vast, no pot anar més enllà, en el moment actual, de fer una identificació bibliogràfica segura de cada publicació, que incloga els canvis que són propis d'aquesta tipologia documental: canvis de nom, escissions, bifurcacions, reunificacions, desaparicions, reaparicions, etc. a més d'una relació suficient dels exemplars que tenim de cada títol.

D'altra banda, forma part de la nostra tasca gestionar els fons per a garantir-ne la instal·lació en condicions de conservació i ús adients, tot racionalitzant al màxim la gestió de l'espai disponible. En el primer aspecte, estem estudiant les característiques de les publicacions seriades des del punt de vista dels formats físics, per a dissenyar i implantar unitats d'instal·lació específiques, que faciliten tant la conservació òptima com la logística de circulació per les estacions de processament i gestió per on aquestes publicacions transiten. Respecte a la gestió de l'espai, i tenint en compte que la documentació en biblioteques de conservació com la nostra, no ha de ser directament accessible als usuaris, apliquem un sistema d'emmagatzemament compacte que optimitza el 100 % de l'espai als compactus ja que assigna a cada espai físic la unitat documental apropiada, deixant al sistema informàtic la responsabilitat d'agrupar i presentar els exemplars de cada títol, en molts casos físicament dispersos a les prestatgeries.

Des del mes de març de 2003 utilitzem com a *software* de gestió l'Absys 6.0 a tota la biblioteca. Utilitzem el seu mòdul de sèries per a migrar la informació des dels clàssics kardex en cartró i fer possible així la consulta immediata sobre la disponibilitat d'un número, exemplar o fascicle particular. Hem implementat també els camps 76X-78X en el registres bibliogràfics per a fer les relacions entre registres esmentades i tenim en perspectiva la implantació del format de fons específic del marc 21.

Els serveis que oferim als usuaris són els propis d'una hemeroteca amb responsabilitats derivades del seu caràcter nacional i, per tant, els mateixos que la Biblioteca Valenciana, adaptats això sí a la naturalesa pròpia de la tipologia documental que tractem. Per tant, facilitem des de les nostres instal·lacions l'accés al document en el format original o en còpia microfilmada. Oferim a més en diferents tipus de suport (digital, microfilm, paper) la reproducció de la documentació amb les limitacions i garanties reglamentades.

La microfilmació dels fons es troba en l'actualitat suspesa a l'espera d'una decisió sobre quin suport emprar per a generar les còpies d'ús, ateses les actuals circumstàncies d'emergència i generalització de noves tecnologies més modernes que la còpia en microfilm.

Els usuaris més habituals, uns 150 mensuals, són investigadors i docents de les universitats valencianes que solen fer ús dels nostres serveis amb una periodicitat que va des de la pràcticament diària fins a les visites que es produeixen cíclicament aprofitant els buits del calendari laboral i/o docent. També hi ha usuaris ocasionals per als quals s'ha previst un passe temporal que està lliure de taxes, amb una validesa d'un mes i que permet conèixer les nostres instal·lacions.

